

srečno prihodnost. Žalostnega otroka kar ne morem gledati; le srečne in vesele bi rad videl vse otroke naše ljube domovine, — srečne in vesele zdaj, — srečne in vesele, ko odrastejo, — nad vse srečne in vesele tudi po smrti v večnem življenji!

Kteri je najpridnejši?

Minulo je že pač nad štirideset let, kar se je vršila prelepa zgodbica, ki vam jo bom zdaj-le povedal. Sporočil nam jo je gospod, ki ima dobre otročiče enako rad, kakor jaz, — iz Bavarskega. Tam je živel višji častnik, ki se je bil še l. 1812 ruske vojske vdeležil in desno roko zgubil.

Po tej grozoviti vojski podal se je v pokoj in je na tihem sam zâ-se živel, skrbeč le za svojo ljubeznjivo ženko in za svoje dobre otroke. Njegovi trije otroci: Avgust, Mina in Nežica s predobro materjo so mu bili najljubši in najdražji zaklad na zemlji. Kri in življenje bi bil rad dal, ko bi bilo treba, za njihov blagor.

Bili so pa zares prav dobri in ljubeznjivi otroci. Razcvitali so se kakor rožice. Oboje, kar obeta pri otrocih najlepše nade, nadarjenost in pridnost, se je pri njih kazalo v najlepši luči. In ker so imeli v svojem mladem srčicu čisto in mirno vest, bili so vedno jasni in veseli, če so se igrali, učili ali kaj družega delali.

Najsrečniša pa je bila ta ljuba družinica, kedar so bili zvečer vsi skupaj. Tedaj so se vsedli oče v svoj rahli naslonjač in kaj brali ali pa pripovedovali tako živahno in lepo, da so otroci kar z odprtimi ustmi poslušali. Avgust je stal na desni in vedno v očeta upiral svoje pazljivo oko; Mina se je vsedla na levo, pa če je le mogla, tako blizo, da je večkrat naslonila svojo glavico na očetovo koleno ali pa njegove roke se oklenila; Nežica, najmlajša, pa je najraje videla, če so jo ljuba mama še pestovaje nekoliko ponegovali. — Večkrat je pa tudi smel kteri izmed otrok kaj brati iz svetega pisma. In potlej so jih oče izpraševali, kaj so brali; pa razlagali so jim, če niso mogli česa prav razumeti.

Prav prava zgodba, ki sem si jo namenil povedati, se pa še le zdaj-le prične; toraj le zvesto poslušajte!

Nekega večera je Avgust, kakor po navadi, spet bral zgodbe svetega pisma. Vsa družina je sedela poleg mize in vsi so pazno poslušali, ker Avgust je znal silno lepo brati. Besede je natanko izgovarjal in ločnice vselej prav obračal: pazil je na vejice, klicaje, vprašaje itd. — Bral je ravno o egiptovskem Jožefu, da ga je oče bolj ljubil, kakor vse njegove brate in mu dal napraviti pisano suknjico.

»Oče!« pravi Avgust, ko je prebral zgodbo, — »oče! ali Vas smem nekaj vprašati?« — »Kaj pa, moj sin?« prijazno odgovoré oče, radovedni, kaj neki hoče Avgust. »Povejte nam, ljubi oče, ktereга imate pa Vi najraje izmed nas treh?« vpraša Avgust ter méni, da gotovo nobenega družega ne, kakor njega. — »Jaz se ravnám po očaku Jakopu«, odgovorijo oče; »najpridniši mi je najljubši.« — »Kteri izmed nas pa je najpridniši?« vpraša Minka tako radovedno, da se jej vidi ves njen obrazek kakor živ vprašaj.

Dobri oče ne odgovorijo precej, marveč odprejo svojo tobačnico in nosljajo ter nekoliko pomislijo. Kaj naj bi bili pa tudi odgovorili? Ko bi bili rekli: »Minka je najbolj pridna«, bi bila Minka prevzetna, onadva bi jej bila pa zavidna; in tako bi bilo tudi pri onih dveh; in vendar so bili očetu vsi trije jako ljubi. Pa Bog jim pošlje dobro misel. — »To se ne dá precej povedati«, se glasi očetov odgovor, »kajti le tisti, ki zmiraj najpridniši ostane, mi je najljubši. Kako pa bi mogel to že naprej vedeti o kateremkoli izmed vas, ljubi otroci?« — »Saj oče Jakop tudi ni naprej vedel, če bo Jožef ostal najpridniši; in vendar mu je bil najljubši« — reče prebrisani Avgust. — Očetu je bilo znano, da Avgust ni bil nikdar predrzen v govorjenji in da je le vsled otroške ljubezni tako vprašal. Zato niso bili kar nič hudi, marveč rekó ljubeznjivo: »Otroci! sami morate to razsoditi! Sedem dni vam odločim v poskušnjo, in potlej mi boste sami povedali, kteri je bil najpridniši in ktereга imava jaz in mati najraje. Ali hočete?«

»Da, da, oče, hočemo!« zakličejo veselo otroci v eni sapi in ploskajo z rokami v znamenje, kako zelo

jim je vseč ta poskušnja. Kajti vsi so imeli najboljšo voljo, Bogu in starišem toliko veselja storiti, kolikor jim je bilo le mogoče.

»Jako me veseli«, pravijo oče, »da ste vsi z mojim nasvetom tako zadovoljni. Zdaj vam bom pa še povedal, kako se vam je tega lotiti. Vsaki izmed vas si napravi knjižico in naj natanko in vestno vanjo zapisuje vse, kar je dobrega in hvalnega storil v tem tednu. Čez osem dni ob tej le uri, kakor nocoj, bomo vse prebrali in potlej boste sami sodili, kdo je druge prekosil. Da se mi nimate bahati in lagati, tega vam še praviti ni treba. Kdor bi kaj tacega storil, tega bi nič več ne imel rad.«

Še tisti večer so šli dobri otroci na delo; naredili so velike, debele zvezke, da jih bodo vse popisali z dobrimi deli. Potem gredo z najboljšimi sklepi v svojo spalnico. Tam pokleknejo — vsak poleg svoje posteljice — in opravijo tiho z nepopisljivo pobožnostjo svojo večerno molitev. Potlej poljubijo še sv. križ, ki je bil pri vsaki po-

steljici obešen, in se tiho in mirno k počitku spravijo. Le še stari pa prelepi pozdrav: »Hvaljen bodi Jezus Kristus! — Na

Oče in mati pa še ostaneta v sobi. Tudi ona skleneta, ta teden še posebej paziti na svoje dobre otroke. Potlej pa skupaj molita prav goreče, naj bi jima ljubi Bog ohranil najljubši zaklad na zemlji — njune tri pridne otroke v pobožnosti in nedolžnosti ne le teh osem dni, marveč dolgo dolgo — do starih dni; in še potlej, ko bosta ona že v tihi zemlji počivala in zadovoljno se iz nebes nanje ozirala.

Kmali je v hiši vse pospalo. Le še angeli so čuli. O preljubi moji mladi čitatelji, ko bi vi vedeli, kako radi prebivajo sveti angeli v taki krščanski hiši in kako prijazno se oko nebeškega Očeta na njo ozira! Kajti: »Pobožnih kristijanov hiša je Božja hiša, in vsako srce v nji je altar!« —

Vem, da bi zdaj že radi izvedeli, kako so otroci svojo nalogo izvrševali; vem, da bi radi skrivaj nekoliko

pogledali, kaj neki zapisujejo v svoje obširne zvezke, ki so si jih oni večer napravili? Vendar vam hočem raje kar konec naznaniti, kako se je odločevalo zadnji — osmi večer.

Z drhtečim srcem se bližajo ljubeznjivi otročiči k mizi, vsak svoj zvezek v roki držeč. Kaj so neki zapisali? Čujte!

»Toraj pokaži«, pravijo oče po večerji najprej Avgustu, »s čem se imaš izkazati, kako si obrnil ta odločilni teden?«

Komaj je že čakal Avgust, da sme pokazati svoj široki zvezek, kteremu je še moral nekoliko popisanih pól »priklade« pridejati. Oče z velikim zanimanjem pregledujejo pisanje; vrli sinek pa kar očesa ne odvrne od njih in ves obraz se mu tako žari, kakor bi bil že popolnem prepričan, da zdaj zdaj se ga bodejo oče oklenili okrog vratu in zaklicali: »Preljubi moj sin Gustelj! ti si zmagal, ti si mojemu srcu najljubši!«

In res je dobri deček teden tako lepo obračal, kolikor je le mogel. Jaz vam ne morem tukaj vsega povedati, kar je bilo zapisano v njegovem zvezku in v »prikjadi«, le nekterih reči omenim, da boste ljubeznivega Gusteljna še bolj čislali.

V šoli je iz vseh predmetov, kar je bil vprašan, znal prav dobro; gospod učitelj so mu še posebej zapisali v pohvalnico: »Izgled za vse učence!« — Kako je bil pa tudi priden! Na vse zgodaj — že ob petih, — ko je solnce vzhajalo, se je že učil na vrtu. Ko se je začelo daniti, tiho — prav tiho vstane, da bi ga Minka in Nežica ne zapazili, se tiho obleče, pobožno opravi svojo jutranjo molitev, stisne bukvice pod pazduho, počasi in skrbno odpre in zapre vrata in po prstih gredé se zmuzne na vrt. — Tam na vrta je imel neizrečeno prijeten prostorček, in oh! zjutraj se dá tako lahko in vspešno učiti! Solnce ga je pozdravljalo s svojimi prvimi žarki, ptički so mu peli prelepo jutranjico — on pa se je učil na vsa usta! Pa nikar ne mislite, da se je še le zjutraj začel učiti. O ne, že zvečer je skoraj vse znal; zjutraj pa je vse od prvega do zadnjega ponavljal, da mu je šlo tako gladko, kakor voda, če se jez odpre.

Pa tudi sicer je bil neizrečeno priden. Natančno, hitro in veselo je vse storil, karkoli so mu stariši rekli. Več strani je bilo popisanih z malimi darili, ki jih je revežem razdajal ali pa svoje vrstnike ž njimi razveselil. Njegov hranilniček je bil ves izprazen, še celó prelepo novo desetico je podaril.

Zapisal je tudi na eni strani, kako ga je nekikrat njegov součenec zmerjal, ko je šel v šolo in ga še celó tepel, čeravno mu ni bil nič žalega storil. In vendar ga ni gospodu učitelju zatožil, marveč je na tihem zanj molil očenaš in si mislil: »Odpustim ti iz ljubezni do Jezuska, božjega Deteta!«

Tudi je spoznal, da je nekikrat hudobnega tovariša zaradi grdih reči posvaril, in ker ni svarilo nič pomagalo, učitelju povedal, pa le zato, da bi se deček poboljšal in da ne bi še drugih pohujšal. — Zapisal je tudi še to lepo dejanje: »Učenec, ki je sedel poleg mene v klopi, je imel v čisto ozkem zaprtih nekaj kebrov; meni pa so se živalice smilile in sem mu dal za nje dva krajcarja ter jih domu gredé izpustil, naj prosto in veselo okrog letajo.«

Tacih dobrih del ni imel vrli Avgust nič menj nego dve in petdeset zapisanih v svojem sošitku. Vse je storil v enem tednu. Na koncu je pa še zapisal prelepe besede: »Tudi obljubim Bogu in svojim dobrim starišem, da bom zmiraj priden ostal ter bogaboječ, pošten in pošten človek. Bog daj, da bi prišli vsi v nebesa: jaz, moji preljubi stariši in moji dobri sestrici.«

Dobremu očetu so stopile solze v oči, ko so bili prebrali zadnje vrstice. Mati, Minka in Nežica so zvesto poslušale očeta, ki so počasno in razločno brali, ter so veselo prikimovale blagemu Avgustu. Pa — pa oče nočejo še razodeti svoje sodbe. In Avgust mora še čakati, naj se mu še tako težko zdi. Kajti zdaj je prišla še vrsta na Minko, in to po vsej pravici, ker se ni moglo še vedeti, če onadva otroka nista še več dobrega storila, kakor pridni bratec.

Zato se zdaj ljubeznjivi oče obrnejo do Minke: »Kako pa ti, dete moje?« Urno pomoli Minka svoj zvezček in nekoliko obledi. Glasno jej bije srčice. Toda

ko oče odprejo njeno knjižico in začnejo enako glasno in razločno brati, kakor poprej Avgustovo, se jej zopet obrazek razvedri in razjasni, ker vest jej je rekla, da vsaj toliko je dobrega storila kakor bratec.

Toraj poslušajte; kaj je pa Minka v svojo knjižico zapisala? Prve vrstice so se začele z lastno obtožbo. Tako-le se je bralo: »Lenobo pri učenji, sladkosnednost in radovednost, s katero sem že tolikrat svoje ljube stariše razžalila; jezo in tiho kljubovanje, ki sem ga večkrat v srcu čutila zoper njihove ukaze, — sem te dni zatirala in sem trdno sklenila, teh grdih reči se za vselej odvaditi.«

»To je prav! to je lepo! ljuba moja Minka!« sežejo mati v besedo, stegnejo se čez mizo in stisnejo Minkino roko vsled srčnega veselja, da se bode odvadila napak, ki so dobri materi že toliko žalosti napravile. — Toda kako se prestraši dobri Avgust! Kaše dalje zvemo. Sodba še ni izrečena. Če se Minka poboljša, spolni s tem le svojo dolžnost in nič več.« Zdaj zopet zvedavo poslušajo. Glasno spet berejo, kar je Minka dalje napisala.

kor na trnji sedi in s tužnim očesom pogleduje na mater, kakor bi hotel vprašati: »Mati, zakaj ste mi to storili?« — Pa oče ga potolažijo, rekoč: »Čakaj, da

»Desetega maja nisem bila bolna, ko nisem hotela snesti svojega jabelka in južnice. Hudo sem bila sicer lačna, pa sem prosila mater, naj mi kaj dajo, da ponesem revni bolni vdovi, ki je tam za pristavo. In zdaj sem skrivaj pridejala še svoj kruh in svoje jabelko, da bi tudi ubogi otroci kaj dobili, — pa sem nesla. Oj, kako je bila vesela ubožica! Gotovo več ko desetkrat je ponavljala: »Bog plačaj, Bog plačaj!« Jaz pa sem to storila iz ljubezni do Jezusa. — Za svoje dobre stariše, za bratca in sestrice sem vsak dan trikrat molila, da bi je ljubi Bog blagoslovil in z vsem dobrim oveselil; pa še

obljubila sem, da bom zmiraj tako delala, dokler bom živa. — Staremu slepcu, ki prosi tam ob novi cesti, sem vsaki dan kaj dala iz svojega hranilnička, da naj tudi moli za mojega očeta in mater, in záme, da bi bila prav pridna in bogoljubna. — Kar je pa še ostalo, namenila sem bratcu Gusteljnu za godovno.«

Tako in enako je šlo dalje in dalje in med poslednjimi listi je bil vtaknen »spominek pridnosti«, ki ga je bila poprejšnji dan dobila od gospoda kateheta, kakor nalašč za dobri konec vsemu družemu. Vsega skupaj je bilo petinpetdeset številčk dobrih in hvalnih dejanj, ki si jih je bila pridna Minka med tednom v knjižico zapisala.

Zdaj bi bili vi morali videti dobro Minko, kako jej je srce utripalo samega straha, kakšna bode sodba, — kako se je s svetlimi očesci na očeta ozirala, — kako se jim je že med branjem zmiraj bližje pomikala in še slednjič nanje naslonila, da bi jo ljubi oče kar brž kot najpridnišo objeli in na srce pritisnili. — Ali ko bi bili videli osupnenega Avgusta, ki si je že med branjem očitaje rekel: »Ali teh lepih reči moje sestrice ne bode nikoli konec? Oh, zakaj nisem tudi jaz še teh lepih dejanj svojim pridejal!«

Pa ne pomaga nič. Oba, Mina in Avgust morata še čakati; kajti oče so bili pravičen mož in niso smeli poprej sodbe skleniti, predno se niso o vseh treh prepričali, kaj so dobrega storili v odločilnem tednu. Mala Nežica še ni bila na vrsti, čeravno se onima dvema tako male deklice pač ni bilo treba bati.

Nežica je bila ves čas na onem koncu mize ter je tiho in mirno očeta poslušala. Se vé, da bi bila tudi ona rada največji ljubljencek očetov; pa kakor je bila še majhna, je vendar spoznala, da bratu in sestrici, ki sta toliko dobrega storila, ne more biti kos. Gotovo jej je to hudo dejalo; vendar si je mislila: »Ko bodem zrastle, bodem tudi zmiraj boljša in pridniša, kakor sta Avgust in Minka; in potlej me bodo dobri oče gotovo tako radi imeli, kakor onadva«.

»No, kako? pokaži, Nežica!« jej zakličejo oče, »kako pa je pri moji najmlajši punčki?« In Nežica pri-nese sramožljivo svoj zvezček in spet teče na svoj prostor

ter skrije svoj obrazek v roke ... Oče začnejo obračati liste ter obračajo in obračajo, gledajo sem ter tje, pa — v celem zvezku ni bilo nobene črkice. Kako so se vsi začudili! Že so hoteli oče malo samoglavko nejevoljno okregati, zakaj ni nič zapisala. Toda slučajno najdejo na zadnji strani vendar-le nekaj zapisanega. Bile so le nekatere vrstice. Kaj pa je bilo zapisano? Uganite, ljubi otroci! kaj je bilo zapisano?

Kolikor lepo je le mogla, zapisala je ljubeznjiva deklica te-le besede: »Odpustite, ljubi stariši, svoji Nežici, če Vas je razžalila! Dobro pa, kar je storila, ni vredno, da bi se zapisalo.«

»Glej, glej!« sta zašepetala vsa začudena Avgust in Mina in se spogledata, češ, kako da onadva nista na to mislila. — »Kako neki«, začne po dolgem molku Avgust nasprotovati, »kako neki bi ne mogla Nežica ničesa zapisati? Saj sem jo sam videl, kako je tam zunaj v utici pred Marijino podobo tako dolgo klečala in molila, ter se ni hotela z nami igrati tam na travniku.« — »Res je, res«, povzame Minka; »in meni je izročila ves svoj prihranjeni denar, — dvajset čisto novih svetlih krajcarjev, z naročilom, naj je nesem ubogi ženki, ter ne smem povedati, od koga da so.« — »In meni je vsak dan podarila najboljši del svoje južnice, češ, da že lahko tako izhaja do večerje.« — »In v njenem molitveniku sem videla dve čisto novi podobici, ki ji je gotovo od svoje učiteljice dobila.« — »In tiste šipe, mama, ki ste jo našli v četrtek ubito, tudi ni Nežica ubila, ampak jaz sem jo, pa Nežica se ni nič izgovarjala, ko ste jo tako kregali, in ni mene hotela zatožiti.« In Minka še pridene: »Pa, kaj je še naredila? Ko sem unkrat svoje pletenje na mizi v spalnici popustila, je vstala, ko sem jaz zaspala, je vzela pletenje v posteljo in je pri mesečni svetlobi pletla najmanj štiridesetkrat na okrog, pa je vse spet nazaj položila na prejšnje mesto, da bi jaz ničesa ne zapazila pa da bi me učiteljica bolj pohvalili.«

»In ko je bila včeraj bolna«, nadaljuje Avgust ves navdušen, »ter je tolike bolečine trpela, se kar nič ni pritožila; še smejala se je in rekla: saj je tudi sv. Neža še mlada morala prav veliko trpeti za Jezusa.« — »In

meni je« ... »Že dobro, že dobro!« rečejo oče, »poglejta vendar, kam je Nežica prešla! Kar zginila je!« — Res je bila Nežica pod mizo zlezla in si je glavo z rutico zakrivala, da ne bi nič tega slišala, kar sta brat in sestra o njej tako hvalno hitela pripovedovati.

»K sodbi! k sodbi!« zakličejo oče ter z nožem potrkajo ob kozarec, da je glasno odmevalo. Zdaj zlečeta Avgust in Mina Nežico izpod mize, jo vlečeta k očetu in Avgust milo zdihne: »Že čutim, oče, Nežica je zmagała. Njen zvezček je težji memo najinih: ona je svoja dobra dela v tihi ponižnosti zvršila.«

Zdaj zagrabi odločna Minka svoj zvezek na mizi, ga na drobne kosce raztrga in leti ž njimi skoz vrata ter vse na ogenj vrže. Urno leti Avgust za njo ter ravno tako stori. Vsi so se hoteli očetove ljubezni vredne skazati. Nobenega prepira ni več med njimi. Mahoma se oklenejo vsi očeta in ga prisrčno objemajo. Oče pa gineno spregovore: »Bog vas, blagoslovi, ljubi moji otročiči! Ne prizadevajte si za mojo ljubezen, trudite se za ljubezen ljubega Boga, najboljšega Očeta nebeskega. Vaš sveti angelj varuh naj vas nikdar ne zapusti, naj vas še dalje varuje in v nedolžnosti ohrani kakor do zdaj. B^ožite dobri in ponižni, dokler živite, ostanite stanovitni do konca. Plačilo vašemu prizadevanju bo večna ljubezen našega najboljšega Očeta v nebesih in sreča brez konca in kraja.«

* * *

Povest je sedaj pri kraji. Če vam je bila všeč, me jako veseli; a še bolj me bo veselilo, če boste te tri dobre otroke tudi posnemali. Bog daj!

Hvaležnost.

Sv. Frančišek Asiški, ki ima zavoljo svoje velike bogoljubnosti častni priimek Serafski, se je bil nekega dne s samostanskim tovarišem podal na daljno pot. Dan je vroč, pot silno slaba, pa dolga. Huda žeja muči oba popotnika, pa vročina čedalje huje pripeka; že vsa sta